

Mondelinge vraag – Antwoord

Opschrift

Vergadering van 12 november 2019

Nummer: 2019_MV_00371

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Johan Deckmyn: Praalgraven Jan Frans Willems en Ferdinand Snellaert

Raadslid(-leden):

Johan Deckmyn - Vlaams Belang

Bevoegd: Mieke Van Hecke

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In Gent bestaat er een wandelkaart dat u gidst langs 49 beroemde graven op het Campo Santo in Sint-Amandsberg. Een plek die men ook wel eens het Gentse Père Lachaise noemt. Campo Santo is dus een belangrijke begraafplaats waar belangrijke personen een laatste rustplaats vonden. Op dit kerkhof ligt o.a. de textiel-industrieel Ferdinand Lousbergs (1799-1859) begraven. Maar ook de bekende Gentse psychiater Joseph Guislain (1797-1860) en de CVP-premiers Theo Lefèvre (1914-1973) en Wilfried Martens (1936-2013). Op cultureel vlak zijn er de graven van dichter Karel Lodewijk Ledeganck (1805-1846) en schrijver Karel Van de Woestijne (1878-1929).

Maar ook belangrijke figuren uit de Vlaamse Beweging liggen er begraven: Jan Frans Willems, peetvader van de Vlaamse Beweging (1793-1846) en Ferdinand Snellaert, een bekende Orangist (1809-1872).

Blijkbaar dreigt het Gentse stadsbestuur ermee de praalgraven van Jan Frans Willems en Ferdinand Snellaert weg te halen. Zo staat het immers aangekondigd op het Campo Santo.

Het Gentse KVHV bond de kat de bel aan en citeerde uit die aankondiging: *“Er werd een aanvraag ingediend tot het voortijdig beëindigen van de concessie op het graf van ...” en daarop volgend de namen van de twee helden van de Vlaamse Beweging. Dit betekent dat wanneer de concessies verlopen, de graven zullen worden geleege en vernietigd, om vervolgens plaats te ruimen voor een nieuw graf. Inderdaad, het Gentse stadsbestuur is van plan onze eigen Vlaamse canon doodeenvoudig op te graven en weg te gooien als een stuk vuil dat nooit bestaan heeft.”*

Vraag:

Graag hadden we geweten welke initiatieven er door de stad Gent werden genomen betreffende de praalgraven van Jan Frans Willems en Ferdinand Snellaert?

Op welke manier gaat het stadsbestuur om met de nagedachtenis van bekende Gentenaars op dit kerkhof?

Behandeld door de commissie algemene zaken, financiën en burgerzaken (afb) in vergadering van 12 november 2019.

Antwoord

13 november 2019

Ik wil jullie allen bedanken voor jullie oog en aandacht voor ons funerair erfgoed. Sommigen waren zelfs zo nieuwsgierig dat ze niet konden wachten tot vandaag en schakelden vorige week reeds een journalist in.

In dat artikel dat vorige week dinsdag reeds online verscheen, verduidelijkte ik dat het nooit onze bedoeling was om de graven van Jan Frans Willems, Ferdinand Snellaert of Jozef Guislain te laten verwijderen. Laat staan -en ik gebruik een passage uit de vraagstelling van collega Deckmyn- hen op te graven en weg te gooien als een stuk vuil dat nooit bestaan heeft.

Het gaat hier in alle gevallen om personen met een historisch belang voor onze Stad. Wanneer de concessies op hun graven vervallen of de concessiehouder de concessie wenst stop te zetten, worden de graven niet verwijderd. Wanneer er geen nieuwe concessiehouder of peter of meter wordt gevonden, neemt de Stad Gent zijn wettelijke taak op om zorg te dragen voor de graven. Later meer daarover.

De situatie waar de drie collega's vragen over stellen is eerder uitzonderlijk. Onze Diensten werden gecontacteerd door de concessiehouder van enkele waardevolle grafkelders op het beschermde deel van Campo Santo. Het gaat om kelders die in 1971 zijn omgezet naar een concessie van 50 jaar en daardoor aflopen in augustus 2021. De concessiehouder zag zich echter niet meer in de mogelijkheid te voorzien in het onderhoud van deze graven en vroeg de voortijdige beëindiging van deze concessies aan.

En net daarom staan er in deze periode, zoals collega Temmerman aanhaalt, opmerkelijk veel bekendmakingen van einde concessie aan de grafkelders. Die bekendmaking wordt nu door sommigen als niet-respectvol gepercipieerd, maar het is wel de manier bij uitstek om iedereen die de overledenen en de graven een warm hart toedraagt te informeren over het nakende einde van een concessie.

Dat de tekst op de bordjes anders kan, daar ben ik het mee eens. Er staat vandaag onder andere op dat er ‘bezwaar’ kan ingediend worden tegen het einde van een concessie, terwijl daarmee bedoeld wordt dat particulieren of verenigingen zich niet kunnen opgeven om de concessie over te nemen, zowel als concessiehouders als in de vorm van een peter- of meterschap. Het gaat om een standaardtekst, die ook gebruikt wordt voor graven zonder erfgoedwaarde. Daarom ontbreekt het deeltje over onder andere het peter- en meterschap, maar dat kan zeker worden herbekeken. We willen niet dat de tekst onnodig onrust veroorzaakt.

Wie dat wenst kan dus zich altijd bij de Diensten melden om het peter of meterschap over een grafkelder op zich te nemen. Onder de titel ‘Word de engelbewaarder van een graf’ werd in het verleden al naar de burgers gecommuniceerd over de mogelijkheid om de zorg over een erfgoedgraf op te nemen. Met het verlopen van heel wat concessies in 2021 zal er in het voorjaar van 2020 een campagne worden opgestart om peterschap en hergebruik te promoten. Hierbij zullen heel wat verenigingen worden aangeschreven en zal er een mediacampagne worden opgestart.

En tot ons groot plezier en waarschijnlijk ook tot dat van de vraagstellers staan we reeds in contact met twee organisaties die de zorg over de graven van Jozef Guislain en Jan Frans Willems op zich willen nemen. Voor Guislain is dat de Universiteit Gent samen met het Guislain Museum, voor Jan Frans Willems een sociaal-culturele organisatie.

Maar ook als niemand zich geroepen voelt om peter of meter te worden, gaat de Stad Gent zijn verantwoordelijkheid uiteraard niet uit de weg. Elk erfgoedgraf zonder concessie wordt automatisch eigendom van de Stad Gent. Hiervoor werd in 2015 het Funerair team in leven geroepen. Dit adviesorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van de Groendienst, Burgerzaken, Dienst Monumentenzorg en Stadsarcheologie en dienst FM. Zij zorgen samen voor de uitbouw en het onderhoud van de begraafplaatsen. Binnen de beschikbare budgetten bekijken zij welke graven in stand worden gehouden en waar nodig gerestaureerd.

Tijdens de afgelopen budgetronde maakten we niet enkel geld vrij voor de restauratie van de erfgoedgraven, maar ook om bezoekers meer informeren over welke bekende Gentenaars op onze begraafplaatsen rusten. Hun belang mag niet onderschat en zeker nooit vergeten worden.

Laat mij vrij om af te sluiten met een oproep aan alle organisaties, verenigingen, individuele burgers of misschien wel gemeenteraadsleden om een meter of peterschap op zich te nemen en er zo mee voor te zorgen dat ons funerair erfgoed niet verloren gaat. En nogmaals, gebeurt dat niet, dan zal de Stad Gent altijd zijn verantwoordelijkheid nemen.

Ik dank u voor uw aandacht.
